

kennelijk ten doel hebben, de Duitse oorlogsmachine met Nederlandse goederen of Nederlandse onderdanen te voeden.'

Vier-en-twintig uur later, vrijdagavond 5 februari, werd generaal Seyffardt, Musserts 'gemachtigde voor het Nederlandse Legioen', door een lid van de verzetsgroep CS-6 neergeschoten. De *Sicherheitspolizei* vermoedde dat de pleger van de aanslag uit studentenkringen afkomstig was en de volgende ochtend reeds, 6 februari, volgden grote razzia's op de universiteiten en hogescholen die het gehele hoger onderwijs in rep en roer brachten.

Wat had zich op die sector in '41 en '42 afgespeeld?

Tot goed begrip van hetgeen volgen zal, moeten wij daar eerst een terugblik op werpen.

De sector van het hoger onderwijs

Wat de bezetter *uiteindelijk* op de sector van het hoger onderwijs wilde bereiken, is evident: volledige gelijkschakeling. De Nederlandse universiteiten en hogescholen moesten hetzelfde beeld gaan bieden als de Duitse: van de academische docenten zou geen spoor van anti-nationaal-socialistische beïnvloeding mogen uitgaan, zoveel mogelijk nationaal-socialisten moesten op openvallende leerstoelen benoemd worden en er dienden nieuwe leerstoelen ingesteld te worden voor het onderwijs in nationaal-socialistische leervakken zoals 'rassenkunde'. Wenselijk was tenslotte dat onder de studenten een sterke nationaal-socialistische groepering tot ontwikkeling kwam.

Al in '40 moeten Seyss-Inquart en zijn *Generalkommissar* onder wie het hoger onderwijs ressorteerde (Wimmer, de *Generalkommissar für Verwaltung und Justiz*), beseft hebben dat het niet eenvoudig zou zijn, dat einddoel te bereiken: om te beginnen had de staat ten onzent maar een beperkte invloed op het hoger onderwijs.

Dat onderwijs werd gegeven aan zes overheidsinstellingen: de Rijksuniversiteiten te Leiden, Utrecht en Groningen, de Technische Hogeschool te Delft, de Landbouwhogeschool te Wageningen en de Gemeente-Universiteit te Amsterdam, en aan vier instellingen die het eigendom waren van particuliere verenigingen of stichtingen: de Nederlandse Economische Hogeschool te Rotterdam, de (gereformeerde) Vrije Universiteit te Amsterdam, de Katholieke Universiteit te Nijmegen en de Katholieke Economische Hogeschool te Tilburg. Die laatste vier ontvingen geen overheidssubsidie van enige betekenis - wèl oefende het departement van onderwijs, kunsten